

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

OPUS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
IRÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPELAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tisk a informace

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 15/06

21. února 2006

Rozsudek Soudního dvora ve věcech C-255/02, C-419/02 a C-223/03

*Halifax plc a další, BUPA Hospitals Ltd a další, University of Huddersfield
v. Commissioners of Customs & Excise*

ŠESTÁ SMĚRNICE O DPH BRÁNÍ NÁROKU OSOBY POVINNÉ K DANI NA ODPOČET DPH ODVEDENÉ NA VSTUPU, POKUD PLNĚNÍ ZAKLÁDAJÍCÍ TENTO NÁROK PŘEDSTAVUJÍ ZNEUŽITÍ

*Mimoto v případě zálohové platby je k tomu, aby mohla vzniknout povinnost k DPH, aniž by
bylo skutečně dodání zboží nebo poskytnutí služby, zejména třeba, aby bylo zboží nebo
služby přesně určeny.*

V těchto třech věcech položily anglické soudy otázky týkající se výkladu šesté směrnice, která zavádí společný systém DPH¹ v rámci věcí týkajících se plánů směřujících ke snížení zatížení DPH vypracovaných některými subjekty.

Halifax (věc C-255/02), bankovní ústav, a University of Huddersfield (věc C-223/03), univerzita, chtěly provést stavební práce. Jelikož je naprostá většina jejich služeb osvobozena od DPH, mohla jim být vrácena jen velmi malá část této daně. Jak Halifax, tak University of Huddersfield nicméně vypracovaly plán, který jim v praxi prostřednictvím řady plnění zahrnujících různé společnosti a organizace umožňoval získat zpět veškerou DPH uhrazenou na vstupu za stavební práce.

Ve věci BUPA (věc C-419/02) britská společnost spravující velký počet soukromých nemocnic uzavřela smlouvy s jinými společnostmi stejné skupiny na budoucí dodávky léků a protéz. Aby mohla využít o mnoho výhodnější systém DPH, byly úhrady za tyto smlouvy

¹ Směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty.

uskutečněny před dodávkou zboží a před vstupem právní úpravy měnící tento systém v platnost.

BUPA, Halifax a University of Huddersfield požádaly o vrácení nebo odpočet DPH uhrazené na vstupu za uskutečněná plnění. Tyto žádosti byly Commissioners of Customs & Excise zamítnuty. Posledně uvedení zastávali názor, že plnění, nezávisle na jeho skutečné povaze, uskutečněné s jediným cílem vyhnout se placení DPH, není samo o sobě ani „dodáním zboží“ či „poskytnutím služeb“, ani opatřením přijatým v rámci „hospodářské činnosti“ pro účely DPH.

Žalobkyně zpochybnily zamítavá rozhodnutí Commissioners před anglickými soudy, které žádají Soudní dvůr Evropských společenství o výklad některých ustanovení šesté směrnice. Tází se, zda taková plnění, jako v projednávaném případě, představují dodávky zboží nebo poskytnutí služeb a hospodářskou činnost ve smyslu šesté směrnice, pokud jsou uskutečněna s jediným cílem získat daňové zvýhodnění bez jiného hospodářského účelu. Dále se tážou, zda šestá směrnice brání nároku osoby povinné k dani na odpočet DPH odvedené na vstupu, pokud plnění zakládající tento nárok představují zneužití, a nakonec za jakých podmínek lze vymáhat DPH, pokud byla zjištěna existence zneužití.

V rozsudcích **Halifax a University of Huddersfield** Soudní dvůr připomíná, že systém zavedený šestou směrnicí je založen zejména na jednotné definici zdanitelných plnění. Analýza pojmů dodání zboží a poskytnutí služeb, stejně jako osoby podléhající dani a hospodářské činnosti ukazuje, že tyto pojmy vymezující zdanitelná plnění ve smyslu šesté směrnice mají všechny objektivní povahu a že se použijí bez ohledu na účel a výsledky dotyčných plnění. Otázka, zda dotyčné plnění je uskutečněno s jediným cílem, a to získat daňové zvýhodnění, není tedy relevantní pro určení, zda je dodáním zboží, nebo poskytnutím služeb a hospodářskou činností. Z toho vyplývá, že **taková plnění, jako jsou plnění dotčená v projednávaném případě, jsou dodáním zboží nebo poskytnutím služeb a hospodářskou činností ve smyslu šesté směrnice, pokud splňují objektivní kritéria, na nichž jsou uvedené pojmy založeny, i když jsou uskutečněna pouze s cílem získat daňové zvýhodnění bez jiného hospodářského účelu.**

Soudní dvůr dále zdůrazňuje, že procesní subjekty se nemohou podvodně nebo zneužívajícím způsobem dovolávat norem Společenství. **Tato zásada zákazu zneužití se uplatňuje rovněž v oblasti DPH.** Soudní dvůr uvádí, že šestá směrnice brání nároku osoby povinné k dani na odpočet DPH odvedené na vstupu, pokud plnění zakládající tento nárok představují zneužití. Pro zjištění existence takového zneužití je jednak nezbytné, aby výsledkem dotčených plnění přes formální použití podmínek stanovených relevantními ustanoveními šesté směrnice a vnitrostátních předpisů provádějících tuto směrnici bylo získání daňového zvýhodnění, jehož poskytnutí by bylo v rozporu s cílem sledovaným těmito ustanoveními. Krom toho musí ze všech objektivních okolností vyplývat, že hlavním účelem dotčených plnění je získání daňového zvýhodnění.

Soudní dvůr nakonec konstatuje, že jelikož se žádné ustanovení šesté směrnice netýká otázky vymáhání DPH, přísluší v zásadě členským státům stanovit podmínky, za nichž mohou daňové orgány vymáhat DPH *a posteriori*, přičemž nesmí být překročeny meze vyplývající z práva Společenství. Po připomenutí zejména té skutečnosti, že opatření členských států

nemohou být používána způsobem, který by zpochybnil neutralitu DPH, Soudní dvůr prohlásil, že pokud byla zjištěna existence zneužití, musejí být plnění uskutečněná v jeho rámci nově definována tak, aby byla nastolena taková situace, jaká by existovala v případě neexistence plnění představujících toto zneužití.

V rozsudku **BUPA** Soudní dvůr připomíná pravidlo, podle kterého vzniká povinnost k DPH v okamžiku, kdy došlo k uskutečnění dodávky zboží nebo poskytnutí služeb. Možnost, v případě zálohové platby před dodáním zboží nebo poskytnutím služby, že povinnost k DPH vznikne z přijaté částky převzetím platby, představuje výjimku z pravidla a musí být vykládána restriktivně. **Aby bylo možné této výjimky využít, je třeba, aby byly již známy všechny prvky budoucí dodávky zboží nebo budoucího poskytnutí služeb a zejména tedy, aby v okamžiku provedení zálohové platby bylo zboží nebo služby přesně určeny.** V důsledku toho Soudní dvůr konstatuje, že takové předem provedené platby souhrnné částky, jako v původním řízení, poskytnuté za zboží obecně označené v seznamu, který může být kdykoliv společnou dohodou kupujícího a prodávajícího upraven a ze kterého si kupující může případně vybírat zboží na základě dohody, kterou může kdykoliv jednostranně zrušit s vrácením veškerých nepoužitých předem provedených plateb, nespádají do působnosti této výjimky.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Dostupné jazyky: CS, EN, FR, DE, ES, HU, IT, NL, PL, SK

Úplný text rozsudku se nachází na internetové stránce Soudního dvora

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=CS&Submit=rechercher&numaff=C-255/02>

Obecně ho lze konzultovat od 12 hod SEČ v den vydání.

Pro více informací kontaktujte prosím Balázse Lehoczkého

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028